

Nro. 18.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Márthusnak első napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

Néhai *II Leopold* Császár és Király 1790-dik esztendőben Márt. első napján történt halálának emlékezetére a' Fels. Cs. K. udvar tegnap estve vigiliát, ma dél előtt pedig exequiát tartván, nagy bnzgósággal való áhétatosságot mutatott az udvari kápolnában sok ide való fő úri személyeknek jelenlétekben. Mostan uralkodó Fels. Urunk egy szép emlékeztető oszlopot fog néhai halhatatlan emlékezetű *II József* Császár és Király emlékezetére a' Császári lakó palota és a' Cs. bibliotéka közt lévő tágas *József* nevű piatzon fel emeltetni, mellynek el készítetése *Zanner* híres Professor úrra vagyon ő Felsége által bizattatva.

Mátyás úrfi erőssen fogta nállunk a' dolgot, harmad napig éjjel nappal olly kemény hideg vólt, hogy a' belső és *Leopold* várása közt folyó *Dunának* szine úgy zajlott mint a' leg keményebb télen December és Januárius hólnapokban, az el múlt éjjel engedelmesebb lévén a' hideg, nagy hó esett. Most már nem azon szorgalmatoskodnak a' *Bétsi* mézárások, borárosok, vendégfogadósok 's több illyen forma szörű emberek, hol vehessenek magoknak a' jövő nyárra hivesítő jeget, hanem inkább hogy elegendő fát vehessenek hideg szobájaknak fűtésére.

Károly fő hertzeg Generális mellé, a' kire a' mint már egynéhányszor említettük, bizatott a' Cs. K. armádiának fő kormánya, Gr. *Bellegarde* Generális adatott segítségül. Ezt azt urat úgy festik le azok, a' kik őtet közelebről esmérik, mint derék politikust, tactiust, nagy vitézt, és felebaráti szeretettel biró embert, a' ki kötelességének folytatásában fáradhatatlan, fejedelmének hiv szolgája, *Wurmser* fő vezérnek különös barátja, és minden jó katonának édes atya. Ezen különös tulajdonságaira való tekintetből mind a' fejedelem, mind a' fő vezérek sok fontos alkalmatosságokban szolgálatjával kivántak élni.

Hadi készülétek.

A' Fr. Országban vólt, de onnan vissza jött utasok azt beszéllek, hogy a' *Párisi* fő kormányszék más formába önti a' Fr. armádiákat, és egyedül ollyakat emel fő hadi tiztségekre, a' kik lelkestől testestől a' respublika alkotmányához ragaszkodtak, 's annak állandóságáért minden szempillantásban készek véreket áldozatul adni. Ezek a' Fr. Országból jött utazók bámúlva beszéllek azon kegyetlenséget, a' mellyel a' nemzeti commissariusok az ifjúság fegyverbe való öltöztetésében élnek. Sok helységeken éjjel nappal együtt vagynak a' requisitio alá vetett ifjak, és az ő-

ket erőszakkal katonaságra kényszerítőket erőszakkal verik vissza.

A' *Koblentzi* tudósítások szerént éjjel nappal batteriák és sántzok tsinálásában foglalatoskodik az ellenség. A' város és a' *Mosella* hidjától fogva az úgy nevezett *Brunnenstübig* 1500 munkás dolgozik naponként a' *Péter* hegyéig húzatandó futó sántzokon. — *Trierbe* 121 ágyú az azokhoz tartozó puska poros szekerekkel és munitziókkal vitettek *Metzből* (Metisből) — A' vezérek is olly forma rendeléseket tétetnek, a' mellyekből élzre lehet venni, hogy *Düffeldorfot* által nem engedik vérontás nélkül. A' Fr. Országból *Belgiumon* keresztül masirozó népnek vége hossza nintsen. A' nem régiben *Brüsszelen* keresztül masirozott truppok *Flandriába*, *Hennegauba* és *Rysselbe* küldettek azt ott támadott zenebonának le tsendesítésére. — A' már *Belgiumba* ment és ennekutánna is menendő fegyveres népnek száma 50000 főre tétetik.

A' minémü készüllettel vagynak a' Frantziák a' jövő táborozásra nézve, épen olly nagy sőt még nagyobb készülteket tétetnek ellenek a' szövetséges hatalmasságok, és ha az általok fel tétett békességes pontokra reá nem áll a' Párisi kormányzék, és szép szerivel vissza nem adja a' Német Orzági tartományokat, erőszakkal fogják arra kényszeríteni, és akkor osztán a' szövetséges fejedelmek sipjaiknak nótája szerént kell Frantzia uraiméknak a' lejtöt járni. A' *Rénus* mellé Olasz Országba küldetett Cs. K. seregeknek, ágyúknak, 's munitzióknak számát nem egy könnyen lehetne meg határozni, ezek pedig másféle fenytékben, 's másféle állapotban vagynak mint az egyenlőség országában.

A' *Rénuson* túl fekvő Cs. K. 's Német Birodalombéli ármádiák külső vigyázó seregei következő módon 's következő Generálisok alatt vagynak ki állitva: A' *Hohenlohe* hertzeg vezérlése alatt

való forporoztok a' fő ármádiánál kezdődven, *Ba-
charich*, *Zimmern*, és *Martenstein* helységek-
keresztül a' *Nahe* vizéig nyúlnak ki; ezen túl a' *Kray*
Generális komandójára bízott vigyázó seregek
kantoniroznak a' *Nahe* mellett fel felé *Vendstei-
nig*; onnan *Kusweilerig* 's *Homburgig* *Kospot* Ge-
nerális igazgatja a' vigyázó seregeket. — A' Gr.
Wurmser ármádiájának forporoztjai B. *Mészáros*
Generális alatt *Homburgnál* kezdődven *Kaysers-
lautern* előtt *Hochstetig* és *Spayerbrunnig* nyúlnak
ki; ottan kezdődik a' *Hocze* Generális vigyázó
kordonnya, 's *Neustadton* keresztül a' *Spajer* pa-
tak mellett egész *Edenkobenig* megyen; végtére
Otto Generális *Spayertől* *Lingenfeldig* fel menvén
ottan a' *Rénus* vizére támaszkodik.

A' két forporoztok közt, mellyek közt két
órányi járó föld vagyon, fekvő neutrális helysé-
gekben mind az *Austriai*, mind a' *Frantzia* ármá-
diáktól szabad a' katonáknak bé menni, 's pén-
zeken eledelt és italt venni magoknak, de ott hál-
ni, avagy a' lakosoktól ingyen kvártélyt 's egye-
bet kérni, annyival inkább erőszakosan el venni,
kemény büntetés alatt meg vagyon tiltva.

Olasz Ország.

A' *Turini* levelek egyenlőképen erősítik, hogy
a' *Szárdiniai* király és a' *Frantzia* respublika közöt
munkában van a' békesség. A' múlt Jan. végén
tartatott hosszas *Státus conferentziában*, melly-
ben a' királyi hertzegeken kívül a' *Turini* Érsek
és Kárdinális is jelen vólt, jól meg fontoltatván
az Orzágnak körülállásai, szükségesnek lenni
íteltetett a' *Frantziák* által ajánltatott fegyver-
nyugvásra reá állani, és az alatt olly készülete-
ket tenni, hogy akár békesség legyen, akár to-
vábbá is folytattassék a' háború, mind a' két eset-
ben elegendő legyen az egyesült Cs. K. és *Szár-
diniai* ármádia a' maga védelmezésére. — A'
Madritti udvar egész erejével azon dolgozik, hogy

a' Szárdiniai király is követvén az ő nyomdókat, a' hadakozástól megszünnének. Amaz semmit sem akarván végezni a' *Bétsi* Fels. udvar híre és jóváhagyása nélkül, a' Januáriusi conferentzia után mindjárt kurirt küldött a' Fels. Császárhoz.

Ki légyen *Szuwarow* Orosz Feldmarsál, jól tudja az Olvasó Publicum a' Lengyel Országi utolsó revolutiónak históriájából; de azt talán még eddig senki sem tudta, hogy ez a' híres vezér a' *Wendei* rojalista Gen. *Charettével* levelezett. Egy Olasz Országban költ közönséges újság levélben egy ilyen barátságos levelét olvassuk a' nevezett Orosz fő vezérnek, melly szóról szóra ekként vagyon Fr. nyelvből fordítva: „*Wendei* héros, ősi vallásodnak híres védelmezője idvez légy! A' hadaknak erős Istene függessze szüntelen reád kegyelmes szemeit, igazgassa karjaidat ellenségeidnek ezer batallionjai felett, a' mellyek a' bosszút álló Istenségnek zászlói alatt akként fognak szélylyel szórattatni, mint az északi szelek által megháborított fáknek levelei. Ti pedig halhatatlan *Wendeisták*, a' Fr. nemzet régi ditsőségének hűséges óltalmazói, a' ti vitéz vezérteknek igaz fegyveres pajtásai, magasztaljátok fel az úrnak templomát, és királyaitoknak királyi székét. Vesszenek el a' gonoszok a' földnek szinéről, sőt még az ő nyomdokaik is irtassék ki! Akkor osztán térjen vissza a' békesség, és a' szélveszek által leveleitől megfosztatott arany liliomnak régi tsemétéi ismét nevededjenek fel. — Vitéz *Charette!* a' Fr. nemességnek ditsősége, tellyes a' föld kerekése a' te ditséreteddel, bámúlással tekint reád Európa, és én is álmélkodom rajtad, a' midőn vitéz tetteidet meg gondolom. — Valamiképen a' Filisteusoknak végső romlásokra *Dávidot*, úgy a' hitetlen Frantziák veszedelmekre tégedet választott ki az igaz és bosszú álló Isten — Imádd véghetetlen végzéseit — fuss oda — támadj fel és verd meg ellenségeidet, minden lépéseidet győzödelem fogja követni. Ezt kívánja a' betsület mezején meg

öfzült vitéz barátod, és annak tanúbizonysága, hogy a' hadaknak istene a' te benne való bizodal-
madat bizonyos győzödelmekkel fogja meg ko-
ronázni. Ditsőség legyen a' minden ditsőség
kútfejének, ditsőség kövessen tégedet az ő válasz-
tottát! "

Egy Olasz Országi kereskedő levelet írván
egy *Lyon*i fábrikánsnak, arra kérte őtet, hogy
küldjön néki a' fabrikájában készült selyem por-
tékákból mustrát, egyfzersmind tudósítsa őtet,
mennyiben fogná tőle az assignátákat el venni.
A' fabrikáns egynéhány darabból küldött néki
mustrát, hanem kész pénzel kívánta magát ki fi-
zettetni. A' leg alábbvaló matériájának mustrá-
ját egy 500 liverni assignátába takargatta, de egy
szóval sem határozta meg, mennyiben fogná ezen
assignátát el venni. Meg bosszonkodván az Olasz
Országi kereskedő meg töltötte a' pipáját, és az
500 liverni assignátán meg gyújtotta azt. *

A' *Génuai* földről jött tudósítások szerént
egynéhány ezer emberrel szaporitatott az ott fek-
vő Fr. armádia; de mivel a' szükséges eleség és
köntös nélkül szükölködik, rossz hadi fenyték alatt
tartatik, se lovai, se öfzvérei nintsenek a' ma-
gazinumoknak és tábori eszközöknek egy helyből
más helybe való vitetésére, e' mellett nagyon
meg únta a' katonaság a' tábori nyomorúságokat,
semmi tsudákat nem fognak a' jövő táborozásban
tsinálni.

Nagy Britannia.

Thelvall úr *Londoni* nevezetes publicista sem-
mit nem ügyelvén a' közelébb múlt esztendő vé-
gén hozatott, és mind a' két Parlamentom által bé-
vétetett *Conventionsbillre*, most is a' maga poli-
tica letzkéire, mellyeket az egész böjtön által tar-
tani kíván, hívta a' publicumot; hirdetményében
azt igérete, hogy ő magát a' nevezett *Billhez* ízo-
osan fogja alkalmaztatni, letzkéire egvizerre 49

személynél többet nem bocsátani, és a' törvényhozó hatalom által még meg hagyatott jó alkalmatosságot hazafiainak böl dogítására fordítani.

Az *Edinburgi* magistrátus pompás vendégséget adott az *Artésiai* Grófnak, a' következett estvéli bálra is meg hívta, de a' ki hazájának szomorú környülállásain való búsulásával mentegvén magát, azon meg nem jelent. — A' *Gvadeloupi* Amérikai szigetbe küldetett Fr. biztos minden fegyver viselhető lakosokat requisitio alá vetett, és olly készületeket tétet, mellyekből azt a' következt lehet ki húzni, hogy ő egész erejét a' Britanniai szigetek ellen fogja fordítani, kiváltképen értésére adatván, hogy a' *Kristián* kormányára bízott Angliai flotta, a' tengeri szélvelzekkel való hosszas küzködése után kénytelen vólt az Angliai kikötő helybe vissza térni.

Minthogy a' *Madritti* és Fr. respublika közt tökéletességre ment békesség, melly szerént az elsőbb az utólsóbbnak a' *Sz. Domonkos* szigetét által engedte, egyenesen ellenkezik az 1712-dik esztendőben szerzett *Utrechti* békességnek tzikelyeivel, tsaknem lehetetlen a' *Londoni* és *Madritti* udvarok közt támadandó háborúságot elkerülni. Már is minden Fr. emigránsokból álló seregek parantsolatot vettek a' *Sz. Domonkos* szigetébe való masirozásra, és annak Frantziáktól való el vételére.

A' mint már meg mondánk, *Febr. 2-dik* napján ismét el kezdődtek a' Parlamentális gyüllések, és minekutánna a' *Wallisi* hertzegné szerentsés szülésére nézve ő királyi Felségeknek, és a' *Wallisi* hertzegnék és hertzeg asszonynak örvendező adrefszek küldettek vólna, leg elsőben is *Grey* úr a' király békességről tett ígéretére emlékeztette az alsó Parlamentomot, 's azt kívánta *Pith* ministertől, hogy jelentse ki előttök, minémű lépéseket tett legyen a' ministerium a' békesség eszközésében. Erre *Pith* minister azt felelte, hogy ő néki

hatalmában nintsen az erre való felelet; de ezzel *Grey* úr meg nem elégedvén azt mondotta, hogy nyóltzad nap múlva egy motiot fog a' Parlamentomban ez eránt tsinálni. — *Robinson* úr a' Szárdinai királynak 's másoknak költsön adott summa pénz ellen támadott fel, 's azt javasolta, hogy egyetlen egy Parlamentális tagnak se légyen szabad kezességül lenni az idegeneknek adandó pénzért. — Gondolni lehet, hogy az illyetén projectumokkal egyedül az anteministeriális résznek tagjai allanak elő, a' kik felettébb tartanak attól, hogy ha valamiképen *Fox* úr mostani nagy cathárusa miatt a' Parlamentomban nem szólhatna, nem bóldogúlhatnának fel tételekben. — *Berlinből* gyakran kurirok küldetnek *Londonba*, mellyből azt húzzák ki a' hajszál hasogató politicusok, hogy a' Prussziai király a' *Londoni* udvar és Fr. respublika közt szereztetendő békességen munkálodjék. *Pith* minister sem tagadja ezt, de ha valaki töle tudakozzá, mennyire ment légyen a' békesség dolga, mindenkor ezt szokta felelni: A' dolgok *in statu quo* vagynak, mellyből se jót se rosszat ki nem lehet húzni. — Egy valaki a' ministeriális részről azt projectálta, hogy az *Artésiai* Grófnak Angliában való bátorságossabb megmaradására, tegye ötet a' Szárdinai király a' maga követjévé; de mivel békességes alkuba botsátkozott a' *Turini* udvar a' Fr. respublikával, bé nem vehette ezen tanátsadást.

Frantzia Ország.

A' *Thionvillei Merlin* elegendő tanúbizonyságokkal meg mutatta, hogy azon időben, mellyben a' Cs. Királyi seregek a' *Moguntzia* előtt lévő földi erősségeket meg vették, a' Directorium parantsolatjára *Párisban* indúlt és útban vólt, akkor pedig mikor *Manheim* capitulációra lépett Gr. *Wurmserrel*, már *Párisban* vólt. Mentségének okai helyeseknek lenni találtatván fel szabadítatott az ellene tett vádaknak terhe alól.

A' tengeri dolgokra ügyelő ministernek 12 millió livert rendelt a' Directorium olly véggel, hogy abból tökéletes állapotba helyheztesse az Anglusok ellen hadakozó Fr. hajós seregeket. A' Directoriumnak ezt a' végzését nemtsak jónak és szükségeknek ítélte, hanem jóvá is hagyta az ifjú Tanáts.

Lemoine Generális a' *Morbiháni* kerületben fekvő patrióta seregeknek vezérje arról tudósította a' végrehajtó Tanátsot, az az a' Directoriumot, hogy a' múlt Jan. 11-dik napján *Guer* vidékén, a' pártosok és republikánusok közt esett viadalban 5 rojalista vezérek maradtak a' tsata pia-tzon. Ezek között találtatott az emigránsokat *Quiberoni* szigetben múlt nyáron vezérlő emigráns Generális *Puysaye* is, de már sokszor hirdették *Charette* Generálisnak is halálát, még is mái napiglan is él, és nem kevés bajt okoz a' patrióta vezéreknek, ki tudja nem támad e' fel ma hólnap *Puysaye* emigráns Generális is.

Egy *Röderer* nevű Fr. tudós szép rendel, tsendesen és minden részre való hajlás nélkül egybevetette, meg magyarázta, 's meg világosította azoknak okait, a' kik a' *Rénus* vizéig akarják a' Fr. respublika határait ki terjeszteni, és azokét is a' kik ezen értelmet meg tzáfolni kívánják. Nem tagadja ugyan azt, hogy abból nagy haszna ne lenne a' Fr. respublikának; de meg mutatja az abból jövőendőben is következő veszedelmet, károkat, és nyughatatlanságot; meg mutatja annak lehetetlenségét a' mostani környülállások közt; meg mutatja, hogy nagyobb ditsőségére 's hasznára szolgál a' respublikának a' tsendes bé-kesség, mint akármelly erőszakkal keresett nagy birodalom.

Febr. 7-dikén azt izente a' Directorium az ifjú Tanátsnak, hogy *Febr. 20-dik* napjától fogva sem kenyér, sem hús nem fog ki osztatni a' *Pá-risi* osztályoknak, kivévén a' szükölködő szegé-

nyeket és betegeket, a' kiknek valamint eddig, úgy ennekutánna is ingyen fognak azok adatni; a' többi lakosok pedig vegyének magoknak pénzen a' nemzeti magazinumokból, mellyeket mindenkor töltve fog tartani a' belső dolgokra ügyelő minis- ter. Ha igaz, soha sem vóltak a' *Párisi* asszonyok olly nagy foglalatosságban mint most, ennekelőt- te haj fodorításnál, fejkötő tsinálásnál, asszonyi köntös várásnál, himezésnél, tsipke szövésnél 's több efféle asszonyi munkáknál egyebet nem ta- nultak; most pedig mindenféle szép és férfiakat il- lető mesterségeket, nevezetesen rajzolást, réz metizést, könyvnyomtatást, óratsinálást gyako- rolnak, és az ifjúság nevelésében is foglalatos- kodnak. A' *Wendei* lakosok egynéhány helység- ben ki nyilatkoztatták *Gratien* patrióta Generá- lisnak azon helyeket, holott *Charette* maga ár- mádiájának magazinumait, ágyúit, és munitzióit a' föld alá rejtette. — — *Hoche* Frantzia Ge- nerális minden úton módon azon iparkodik, hogy a' jó hadi fenyítéket vissza állithassa maga ár- mádiájánál, minap egy compánia fel prédálván a' respublikának egy boros, és más portékás maga- zinumát, 's azoknak meg vételére kényszerítvén a' lakosokat, mind a' tiszteket, mind a' köz embe- reket kasszirozta, sőt az elsőbbeket 6 hólnapi árestomra hányatta, hogy a' köz emberek tör- vénytelenységét meg nem akadályoztatták.

Nem azért küldetnek az Amériikai coloniák- ba nemzeti biztosok, hogy a' szabadságba hely- heztetett fekete emberekkel azon jótéteménynek édességét meg kóstoltassák, hanem hogy az ő ál- talok okoztatott rendetlenségeknek határt szabja- nak. *Cayennében*, a' déli Amériikában fekvő *Guia- na* nevű szigetnek városában 14000 ilyen fekete emberek között, 10000-en mentek bé, és készeb- bek az éhséggel küszködni, mint a' vólt uraikkal kötött alku szerént bérért is szolgálni 's dolgozni, és imé ez által akarják a' rajtok végbe vitt kegyet- lenséget meg bosszúllani.

Febr. 7-dik napján azt kívánta a' Directorium az ifjú Tanátstól, hogy 15 millió kész pénz adassék a' belső dolgokra ügyelő minister kezébe; ezen kívánságának meg vizsgálására mindjárt egy különös commissiót rendelt az ifjú Tanáts, annakutánna ki küldvén a' gyűllés palotájából a' halgatókat, a' felől tanátskozott, mi módon lehetne a' respublika creditorjainak szomorú állapotjokat meg jobbitani, a' kik közzül sokan egy-néhány milliomot költsön adván a' Statusnak, most sem töke pénzeket, sem intereseket bé nem vehetik, és közelgetnek a' kólduló páltzához.

Bizonyosnak mondatik, hogy a' mostani hadi dolgokra ügyelő minister *Dubayet* Generális *Konstántzinápolyba* fog követtségbe menni, a' hadi ministerséget pedig a' mostanában Austriai fogságból ki szabadúlt *Bournonville* el nyerni — *Cornmartin* ellen, a' ki nem régiben egy-néhány ezten-dökig tartó várbeli fogságra sententziáztatott, 's oda el is vitetett, újabb processus indítatik, olly bizonyosság levelek küldettétvén bé ellene, a' melylyekből világosan ki sül, hogy ő *Cáenben* alsó *Normandiának* anya váarasában való fogságából is titkos levelezést tartott a' Fr. respublika ellenségeivel. — A' *Vannesi* levelek is erősítik, hogy *Puy-saye* emigráns Generális 90 granatirossal, és 500 Chouánsokkal egygyütt a' minapi *Gueri* tsatában el esett. — A' Directorium rendeléséből naponként 150000 font kenyeret, és 10000 font húst osztogattat ki ingyen a' belső dolgokra ügyelő minister a' *Párisi* szükölködő szegényeknek, más-ként éhel halásra kellene nékiek jutni a' naponként öregbedő nagy szükség miatt.

Az *Antverpiai* lakosok az ellen panaszkodtak a' Directoriumhoz küldött instántziájokban, hogy noha fel szabadítatott légyen is a' *Scáldis* folyó vizén való kereskedés, még is mindazáltal ők annak kevés hasznát tapasztalják, kiváltképen a' miólta az Anglus kapzsi hajók a' nevezett folyó viznek napnyugoti bé folyásán ólálkodnak, 's az

oda bé menni akaró kereskedő hajókat mind el rabolják. Erre azt végzette a' fő kormányfő, hogy azon akadálnak el háritására tétessenek meg a' szükséges rendelkezések. — Sokan azon Belgiumi közönséges tisztviselők közzül, a' kik eleinte le nem akarták a' polgári hitet tenni, látván, hogy e' miatt hivataljaiktól meg fojztatnak, engedelmesskedtek a' respublika ez eránt hozott törvényének; a' kik ezt nem mivelték, minden személy választás nélkül el vesztették tisztségeket. — Azt az időt is közelgetni mondják a' *Belgiumi* levelek, a' mellyben a' papi örökségek a' nemzet számára el vétetnek.

Elegyes Dolgok.

A' múlt esztendőben 803 főre ment a' *Jénaï* universitásban tanult ifjúságnak száma, a' kik közt 601-en vóltak külföldiek. — Az Austriai Lengyel Ország 10 kerületekre fog fel osztatni. — *Bonnban* Febr. első napján egy Fr. köz dragonyosnak, a' ki *Kreuzenakban* az ellenségnek 5 emberén magát által vágta, 's hármat közzülök a' földre terített, a' közönséges piatzon egy igen betses kardot ajándékozott a' Directorium képeben *Ernous* Generál, 's méltónak mondotta a' hadi tisztségnek viselésére, ha a' törvény ki nem rekesztené attól őtet mint olvasni és írni nem tudót. Frantzia Országban már is sok Jakobinusi klúbok vagynak. — E' hólnap' kezdetében olly szép nyári napok vóltak *Londonban*, hogy már a' fetskéek is tsupportosan mutogatták magokat. — Néhai *Egalite Filepnek* (annakelőtte Orleánsi hertzegnek) meg maradt borai, és *Roberspiernek* házi bútorjai kótyavetyére tétetvén kész pénzen el adattak. — *Jourdán* Generálist magához ebédre hivatván a' belső dolgokra ügyelő minister, 45 fogás eledelt vitetett fel asztalára, az asztali ékesség által a' *Mobözsi* fel szabadítatott blokáda, és a' *Fleurusi* viadal mezeje adatott elő. — *Gr. del Campo d'Alenge* küldetik *Madritból* ide *Bétsbe* követségbe;

Marquis del Campo Párisba; *Macerano* a' Flammandus testörző sereg kapitánya *Londonba*. — *Szárdiniából* két küldöttek mentek *Génúán* keresztül *Párisba* *Villáris* Fr. minister passzusával — *Toulonban* egy 16 linea hajókból álló Fr. flotta vagyon készen, mellyhez 40 ágyús saluppék fognak ragasztatni. — *Laybachban*, 's annak környéken földindulás éreztetett. — Ebből azt jövendőlik a' vén asszony próféták, hogy ebben az esztendőben nagy változás lesz a' politikus világban. Ugy de jámbor emberek, mitsoda eggyessége vagyon a' föld indulásnak a' politikával?

Magyar Ország.

Ungvár Vármegyéből Febr. 18-dikán. Nállunk az időnek járása olyan, a' minémöről a' leg életesebb emberek sem emlékeznek, az iszonyú sárral szüntelen küzkdünk, melly miatt se épületekre, se tűzre, sem egyéb szükségre való fát hordani nem lehet. A' hónap hire sints, hanem az esső mindennapi, az idő olly meleg, hogy már némely fák virágoznak is — az életnek az arra a' pénznek nagy szüke miatt annyira le szállott, hogy a' szántó vető embernek az arra fordított munkájának a' bérit se fizeti meg, még is a' padon hever.

Gigéről Somogy Vármegyéből Febr. 12 dikén. Itt nállunk egészlen tavasz formát öltözött az idő magára, szép gyenge essők járnak, a' mellyek mindent meg újítani, és az ölzi vetést növésre indítani kezdték, az emberek a' tavaszi szántáshoz és szőlő munkához is hozzá fogtak; tsak hogy valamint sokan örülnek az időnek, úgy sokan betegjeiken és halotjaikon keseregnek, mivel e' tájon a' veres himlő, és az avval járó torokfájás, guga, és petéts sok embert a' föld alá dugott. Ugy gondolkozánk, hogy az idén a' kenyér szükebb a' bor édesebb fog lenni; de bátor nállunk kevés bor lett is, még sem szüik, mivel *Tólna* Vármegyéből majd minden nap hordják

tsakhogy a' bort hozó emberek félvén a' száraz nyártól, és a' viznek szükségétől, akarván a' kortsmárosokat meg kimélleni, jól ki szivogatnak a' hordókból, 's annyi vizet töltögetnek azokba, hogy akármelly bornemissza ember is meg ihattya, sem fejfájást nem kap, sem meg nem részegszik.

Egy szegény oskolamester úgy annyira érezte a' szűkség terhét, 's úgy meg éhezett, hogy Prédikátorához folyamodván keserves panaszra fakadt ki, 's azt mondotta, hogy a' nagy éhség miatt a' providentiáról is kételkedni kéntelenitetik. — Más nap korán reggel fel kelvén ágyából, ehes hassal, nagy búval, hirtelen lármát hall, ki ugrik szobájából, nézi mi dolog, hát egy nyulat kergettetni lát, melly konyhájába bé futott. Ő is meg örül a' prédának, ki húzza a' konyha alól, meg öli, meg nyúzza, nyársra vonja, meg süti, jó lakik belőle, 's akkor ösztán el hitte, hogy vagyon providentia. Egymás oskolamester még jobban hitte, mivel sok búza szemet látván a' tarlóban, számos tsirkeit zsákra rakta, oda ki vitte, ki öntötte, mellyek úgy széllyel szaladtak, hogy soha egyet se látott többé közülök. És így egyiknek semmije se lévén jó lakott, a' másik pedig a' sok tsirke mellett is meg éhezett.

T u d ó s i t á s.

Weber Simon Péter, Posoni Könyvnyomtatónál ki jöttek, és József napi Pesti vásárkor tálalathatnak az ő szokott szállásán, ezen új könyvek: —

Gróf *Gvadányi József*, Magyar lovas Generálisnak, *A' világnak közönséges históriája*. Első kötet, a' mellyet Magyar Hazájához viseltető szeretettül ösztönöztetvén, és néhány jeles, és hiteles Autorokból ki szedegetvén, ugyan ezen Hazájának élő nyelvén bátorodik nékie, mint igaz fiúi szeretetnek áldozattyát mély alázatossággal bé mutatni. 8-vo majóri 1 fl. 12 xr. a' rézre metztett képével együtt. Ez az első kötet szól a'

Bé vezetés után, az első Részben: 1.) A' Zsidókról. 2.) A' Babilóniakról. 3.) Phaenitziusokról. 4.) Az Egyiptusokról. 5.) A' Sinaiakról. 6.) Az Indiaiakról. 7.) A' Scythákról és Celtákról 8.) A' Médusokról, Persákról, és régi Asiai nemzetekről. A' második Részben: A' Görögökről egészen a' Romaiak által lett meg hódoltatásig. Bé fejezi ezt a' Részt: a' Görögöknek szép mesterségeikről, literaturájokról, és tudományokról való le irással. Ezen jeles és hasznos munka fog folytatni egészen a' mostani időkig.

Gróf *Gvadányi József*, *Unalmas órákban* vagy is a' téli hosszú estvéken *való idő töltés*. 8. 30 xr. Vagynak még több munkájából ezen Méltóságos Autornak.

M. T. Cicerónak az emberi tisztéről és kötelességeiről, a' maga fiához írt három könyvei, Magyarra fordította *Kovácsnai Sándor*, a' M. Vásárhelyi Col. N. érdemes Tanítója. Ki adta Engel Krestely János. 8. 36 xr.

Gáti István, a' *természet históriája*, mellyben az ásványoknak, plántáknak, és állatoknak három világát, azoknak meg esmértető bellyegeivel, természetekkel, hasznokkal, hazájokkal, rendbe szedve, és a' gyenge elmékhez alkalmaztatva, mind együtt Magyar nyelven leg először ki bocsátotta. 8. 30 xr.

Handerla György, *új méhész*, avagy is a' méheknek Magyar Hazánkhoz alkalmaztatott gondviselése. Második meg bővítettett, 's jobbított ki adás. 8. 20 xr.

Weszprémi István, M. D. Magyar Ország hat különös elmékedések. 8. 20 xr.

Yung Ejtszakáji és egyéb munkáji, fordittattak Pétzeli József által, két kötet. 8. 1 forint.

Imádságos könyv, melly a' keresztény ember mindennemű állapotjához, és a' Magyar Anyaszentegyháznak szokásihoz alkalmaztatott. 8. író papirosból 30 xr. nyomtató papirosból 20 xr.

Campénak Psychológiája. 8. 18 xr.

Campénak Erköltés könyvetkéje. 15 xr.

*

A' Felséges Cs. és Királyi már meg nyertt kegyelmes engedelem mellett, fogok nyomtattatni a' Halgatóim Izámára valamelly munkát a' házai törvényekről. Elzre vettem, hogy a' Halgatóimon kívül is egy két érdemes ifjú embernek tétzik reá praenumerálni. Nem lehetetlen, hogy többen is légyenek. Azért hirdettetem ki, hogy azoknak is fogok exemplárokat nyomtattatni, a' kik felől leg fellyebb Májusnak elein bizonyossá téttettem, hogy egy exemplárért 3 Rforintokat praenumeráltak. Mellyre nézve kérem illendően az itt következő Urakat, méltóztassanak a' praenumeratziót el fogadni, és engemet a' felől tudósítani. Posonban Prof. Fábri; Györben a' Ref. T. Prédikátor; Komáromban Préd. T. Mindszenti vagy Prókátor Pataki; Pápán Prof. Lácza; Pesten Prókátor Horváth Ferentz; Miskóltzon Prof. Várad; Debretzenben a' Collegyiom Bibliothecáriussa; N. Kállóban Archivárius Szücs; Szatthmáron Notárius Jenei; Gyulán a' Ref. Prédikátor; N. Váradon Prókátor Száklányi; Kassán Senátor Fülöp; Eperjesen Prókátor Melioris; Losontzon Prof. Rozgonyi; Rimaszombaton a' Ref. Káplán; Beregszászon T. Préd. Kömlei; Bétsben Udv. Cancellista Engel — Urakat, és mindenütt a' könyvkötöket 's könyvárosokat, egy egy exemplárt igérvén tizen felyül fáradságokért.

A' kinek tétzik, magamnak is írhatnak szabad postán. S. Patak 14-dik Febr. 1796.

*Kövi Sándor m k.
Professor.*

*

A' mai postával következő numerusú coper-ták alatt járó M. Kurir Erd. Olvasóinak küldök Almanakot: 77. 90. 108. 110. 111. 112. 130. 131. 250. 251. 332. 409. 412. 433. 446. 448. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 462. 474. 479. 480. 481. 482. 484. 485. 487. 490. 493. 495. 503. 504. 505. 506. 517. 519. — A' következő numerusoknak a' jövő postán fogom meg küldeni. —

D. D. S.